

PAŃSTWOWA KOMISJA BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH

Dot. zdarzenia nr: 580/13

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący posiedzenia Komisji:	mgr inż. Jacek Jaworski
Członek Komisji:	mgr inż. Jacek Bogatko
Członek Komisji:	dr inż. Michał Cichoń
Członek Komisji:	mgr inż. Bogdan Fydrych
Członek Komisji:	mgr Tomasz Kuchciński
Członek Komisji:	mgr inż. Piotr Lipiec
Członek Komisji:	inż. Tomasz Makowski
Członek Komisji:	mgr inż. Ryszard Rutkowski
Członek Komisji:	dr inż. Stanisław Żurkowski

Po rozpatrzeniu na posiedzeniu w dniu 29 stycznia 2014 r., okoliczności zdarzenia lotniczego, spadochronu tandem Sigma II 370, które wydarzyło się w dniu 5 maja 2013 r., w miejscowości Chrcynno k/Nasielska, działając w oparciu o **art. 5 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 996/2010 w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylające dyrektywę 94/56/WE** (Dz. U. UE. L. z 2010 r., Nr 295, poz. 35), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych przyjęła ustalenia użytkownika i podjęła decyzję o zakończeniu badania.

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Skoczek (2220 skoków) wykonywał skok z pasażerem. Po oddzieleniu się od samolotu na wysokości około 4000 m, jeszcze przed wyrzuceniem spadochronu hamującego, para tandemowa zaczęła wykonywać niekontrolowane obroty w pozycji bokiem do ziemi. Skoczek przeprowadził dwie próby zahamowania obrotów i ustalenia pozycji spadania twarzą do ziemi. Próby osiągnięcia stabilnego spadania nie powiodły się i skoczek podjął procedurę awaryjną: wyczepił zamki taśm nośnych czaszy głównej i otworzył czaszę zapasową spadochronu. Lądowanie zostało wykonane w wyznaczonym rejonie lądowiska. Skoczek i pasażer nie odnieśli obrażeń.

Z przeprowadzonej analizy okoliczności zdarzenia wynika, że skoczek od samolotu oddzielił się niesymetrycznie do napływających strug powietrza. Spowodowało to wejście pary tandemowej w obroty na boku, które są trudne do wyprowadzenia. Skoczek postąpił prawidłowo nie wyrzucając spadochronu hamującego w przed ustabilizowaniem spadania w pozycji twarzą do ziemi. Analiza dokumentacji skoczka wykazała, że skok, w którym zaistniał incydent, był pierwszym skokiem tandemowym tego skoczka po przerwie trwającej ponad trzy miesiące. W opinii badających zdarzenie, miało to wpływ na zaistnienie incydentu.

Przyczyna incydentu lotniczego:

Niesymetryczne oddzielenie się od samolotu, co spowodowało wejście pary tandemowej w niekontrolowane obroty.

Okoliczność sprzyjająca zaistnieniu incydentu lotniczego:

Przerwa w wykonywaniu przez skoczka skoków tandemowych trwająca dłużej niż trzy miesiące.

Działania podjęte przez organizatora skoków:

Organizator wstrzymał wykonywanie w ramach swojej działalności skoków tandemowych przez tego skoczka, do czasu prawidłowego wykonania skoków kontrolnych. Organizator wprowadził procedury wznawiania umiejętności przez skoczków wykonujących skoki na spadochronach tandem.

Komisja nie zaproponowała zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.

Nadzorujący badanie:

mgr Tomasz Kuchciński *podpis na oryginale*